CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-479/2025 Judecătoria Bălți, sediul Central
1-25031854-03-1a-13082025 Judecător: Andrei Guțu

D E C I Z I E
În numele Legii

26 martie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Liudmila Iarmaliuc
Grefier: Maria Baciu
Cu participarea:
Procurorului: Lilia Prisacari
Avocaților: Denis Duca și Igor Ciuru
Translatorului: Inna Rotari

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul avocatului Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2025, în cauza penală privind aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical în privința lui:

Murin Maxim ***,** a.n. ***** necăsătorit, studii superioare, nesupus serviciului militar, neangajat în câmpul muncii, cetățean al R. Moldova, anterior nejudecat;

- învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (2) lit. c) Cod penal,

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: *11.03.2025 - 03.07.2025;*
În instanța de apel: *13.08.2025 - 26.03.2026.*

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2025, s-a constatat că, ***Murin Maxim*** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201[1] alin. (2) lit. c) Cod penal în stare de iresponsabilitate și în corespundere cu art. 23 Cod penal, a fost absolvit de răspundere penală.

În temeiul art. 23 alin. (1) și art. 99 Cod penal, în privința lui Murin Maxim a fost aplicată măsura de constrângere cu caracter medical, internându-l în instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită cum ar fi Spitalul de Psihiatrie Bălți.

Instituția medicală va efectua periodic un control medical repetat în privința lui Murin Maxim şi reieșind din starea sănătății acestuia va prezenta materialele în instanța de judecată pentru prelungirea sau încetarea aplicării măsurilor de constrângere.

Asigurarea escortării/aducerii silite a lui Murin Maxim în Spitalul de Psihiatrie Bălţi, se pune în sarcina organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei supuse tratamentului medical forțat, după intrarea în vigoare a prezentei sentințe, în corespundere cu prevederile art. 288 alin. (1) Cod de executare.

Hotărârea instanței de judecată, se va expedia instituției psihiatrice Spitalul de Psihiatrie mun. Bălți, care, în conformitate cu prevederile art. 288 alin. (3) Cod de executare, va asigura primirea, internarea şi acordarea de asistență persoanei supuse tratamentului medical forțat, fapt despre care va comunica, în termen de 3 zile, reprezentantului legal.

Cheltuielile judiciare suportate efectuării expertizelor judiciare privind starea de responsabilitate a inculpatului și gravitatea vătămărilor corporale a victimei, în sumă de 1862 lei și 320 lei, au fost trecute în contul statului.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, ***Murin Maxim*** la 18 ianuarie 2025, în perioada de timp cuprinsă între 06:00 - 06:25, aflându-se în apartamentul nr. 3 din str. ***** din mun. Bălți, apartament în care locuia împreună cu mama sa, *****, a.n. *****, astfel întrunind calitatea de membri ai familiei, în corespundere cu prevederile art.133[1] lit. a) Cod penal, în cadrul unui conflict verbal a agresat-o fizic pe ultima de multe ori și a împins-o. Ca urmare a acțiunilor agresive a lui Murin Maxim, mama sa ***** s-a lovit cu brațul stâng de un colț al peretelui. Astfel, victimei i-au fost cauzate, conform Raportului de expertiză judiciară nr.202510D0043 din 31.01.2025, vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Murin Maxim întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (2) lit. c) Cod

penal - *violența în familie, adică acțiunea comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul în privința lui Murin Maxim fără aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

În motivarea apelului s-a invocat că potrivit art. 23 și art. 99 Cod penal, instanța poate aplica măsuri de constrângere doar dacă starea psihică a persoanei și caracterul faptei denotă pericol pentru societate și impun tratament psihiatric în regim instituționalizat. În speță, participanții la proces au susținut că, inculpatul Murin Maxim nu necesită internare. În declarațiile sale, și partea vătămată, mama inculpatului, a solicitat expres neaplicarea măsurii de constrângere, declarând că îl sprijină, depinde de el și nu îl consideră periculos. Mai mult ca atât, pe dosar nu s-a administrat nicio probă privind comportamentul agresiv anterior sau ulterior faptei care să justifice o măsură privativă de libertate.

Prin urmare, se conchide că instanța a ignorat evaluarea concretă a pericolului social actual al inculpatului și s-a limitat la redarea automată a concluziilor raportului de expertiză, fără individualizarea măsurii, contrar art. 101 alin. (1) Cod penal și jurisprudenței CtEDO.

La fel, se învederează că instanța de judecată a aplicat o măsură profund restrictivă a libertății persoanei, fără a analiza alternative mai puțin intruzive, contrar exigențelor stabilite de art. 8 CEDO privind dreptul la respectarea vieții private și familiale. Aplicarea internării într-o instituție psihiatrică, în lipsa pericolului social actual și în condițiile unei relații de co-dependență între mamă și fiu, produce efecte disproporționate și nejustificate. De asemenea, se evidențiază că instanța de judecată nu doar că nu a explicat de ce a respins poziția unanimă a participanților la proces, dar nici nu a justificat de ce este necesară internarea, în locul tratamentului ambulatoriu sau supravegherii voluntare, în condițiile în care inculpatul s-a tratat anterior voluntar, respectă tratamentul, nu consumă alcool și nu a avut episoade de agresivitate sistematică.

Astfel, se relevă că această motivare formalistă contravine art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil – și jurisprudenței constante CtEDO privind motivarea individualizată a măsurilor intruzive în drepturile persoanei.

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel, avocatului Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim a pledat pentru admiterea apelului, menționând că prima instanță corect a încetat procesul penal în privința lui Murin Maxim în legătură cu boala de

care suferă, fiind recunoscut iresponsabil. Însă, apărarea nu este de acord cu măsura de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică, întru cît Murin Maxim nu este o persoană agresivă, incidentul care a avut loc a fost unul izolat și nu recidivant, anterior asemenea cazuri nu s-au întâmplat. La fel, urmează a se ține cont de relația fiului cu mama, aceasta fiind unica persoană apropriată, nu a avut loc o violență clasică, a fost doar o îmbrânceală, fapt ce indică împotriva aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică.

În ședință de judecată, inculpatul Murin Maxim a susținut poziția avocatului și a menționat că este în relații bune cu partea vătămată, iar conflictul respectiv a avut loc din cauza că în apartament era frig, iar mama nu-i permitea să-l încălzească.

În fața instanței de apel, reprezentantul ATAS Demianenco Lilia a susținut poziția avocatului și a relatat că din discuțiile cu vecinii relațiile în familie sunt bune. Familia este la evidența ATAS și este monitorizată periodic, anterior nefiind stabilite alte cazuri de violență în familie.

În ședința instanței de apel, partea vătămată *****, a susținut apelul declarat, menționând că inculpatul o ajută cu lucrurile casnice, primind tratamentul necesar.

În ședința instanței de apel, avocatul Denis Duca în interesele părții vătămate *****, a susținut poziția părții vătămate, reliefând că acesta a fost unicul incident, relații din familie sunt bune, iar partea vătămată are nevoi de sprijinul inculpatului.

În fața instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului Lilia Prisacari, a pledat pentru respingerea apelului, ca fiind neîntemeiat, și menținerea fără modificări a sentinței contestată, menționând că prin raportul de expertiză din 08.10.2025, expertul s-a expus că pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical în privința inculpatului. Totodată, la f.d.59 este informația conform căreia se confirmă faptul că acesta s-a aflat de 8 ori la tratament, iar la f.d.57 este cazierul contravențional în care inculpatul are 11 încălcări contravenționale în domeniul circulației rutiere.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia respingerii apelul avocatului Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2025, ca fiind nefondat, din motivele ce succed:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind

infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Consecvent, potrivit art. 500 Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată privind aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical poate fi atacată cu apel sau, după caz, cu recurs în instanța de judecată ierarhic superioară de către procuror, apărător, partea vătămată sau reprezentantul ei, reprezentantul persoanei a cărei cauză s-a judecat.

Conform art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. **(2)** Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Aici Colegiul penal conchide că, soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță, dacă se ajunge la concluzia că hotărârea este legală și întemeiată.

Cu titlu preliminar, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Murin Maxim în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 201^1 alin. (2) lit. c) Cod penal a fost examinată în procedura aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical.

Cu titlu de terțio, Colegiul penal remarcă că, potrivit textului apelului înaintat rezultă că avocatul Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Murin Maxim, însă nu este de acord cu sentința contestată în latura aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical, considerând că acestuia urmează a-i fi încetat procesul, fără aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

La fel, instanța de apel constată, că nici partea acuzării nu a contestat sentința sub aspectul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de apel nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, dar se v-a expune doar în partea individualizării pedepsei.

Din aceste considerente, argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie*

1994, pct. 61), cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Murin Maxim conform art. 201^1 alin. (2) lit. c) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunea comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

În continuare, în limitele apelului declarat, Colegiul penal reiterează că potrivit art. 23 alin. (1) Cod penal, nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvîrşirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-şi dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Față de o asemenea persoană, în baza hotărîrii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrîngere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202537A0052 din 28 februarie 2025, s-a constatat că Murin Maxim la momentul actual suferă de maladie psihică cronică endogenă ca: *****. În momentul comiterii infracțiunii incriminate, Murin Maxim suferea de maladie psihică cronică endogenă ca: *****, nu avea capacitatea de a conștientiza şi dirija acțiunile sale, a acționat fără discernământ, ceea ce denotă stare de iresponsabilitate. În caz de recunoaștere a vinovăției de acțiunile imputate, în privința lui Murin Maxim, ca persoană ce suferă de maladie psihică cronică evolutivă, cu riscul de recăderi elevat, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical cu regim obișnuit de supraveghere (f.d. 41 - 44).

În conformitate cu art. 99 Cod penal, persoanelor care au săvîrşit fapte prevăzute de legea penală în stare de iresponsabilitate sau care au săvîrşit asemenea fapte în stare de responsabilitate, de responsabilitate redusă, dar, pînă la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei, s-au îmbolnăvit de o boală psihică, din care cauză ele sînt incapabile să-şi dea seama de acțiunile lor sau să le dirijeze, instanța de judecată poate să le aplice următoarele măsuri de constrîngere cu caracter medical, care se înfăptuiesc de către instituțiile curative ale organelor de ocrotire a sănătății: a) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită; și b) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Conform art.100 alin.(1) Cod penal, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită poate fi aplicată de către instanța de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvîrşite, are

nevoie de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiții de supraveghere obișnuită.

Iar, art. 499 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează că, dacă consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvîrşit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate sau că această persoană, după ce a săvîrşit infracțiunea, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică, care o face să nu-şi dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, instanța de judecată adoptă, conform art.23 din Codul penal, fie o sentință de absolvire a acestei persoane de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă şi de aplicare faţă de ea a unor măsuri de constrîngere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicată, sau o sentință de încetare a procesului şi de neaplicare a unor astfel de măsuri în cazurile cînd, prin caracterul faptei săvîrşite şi starea sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate şi nu are nevoie de tratament forțat. În astfel de cazuri, instanța anunță despre bolnav organele de ocrotire a sănătății.

Concomitent, potrivit art. 501 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată periodic, dar nu mai rar de o dată la 6 luni, verifică necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrîngere cu caracter medical. Dacă, în urma însănătoșirii persoanei care a fost declarată iresponsabilă sau în urma ameliorării stării sănătății ei, nu mai este necesar de a se aplica în continuare măsura de constrîngere cu caracter medical dispusă anterior, instanța de judecată, la propunerea medicului-şef al organului de ocrotire a sănătății, căruia îi este subordonată instituția medicală unde este deținută persoana dată, propunere bazată pe avizul unei comisii medicale, examinează, în conformitate cu art.469-471, chestiunea încetării ori schimbării măsurii de constrîngere cu caracter medical.

Raportând la caz, prevederile legale precitate, Colegiul penal constată că instanța de fond a aplicat în mod corect inculpatului Murin Maxim, măsura de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, acesta fiind absolvit de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, soluția instanței de fond este una corectă, justificată și legală, în situația în care conform raportului de expertiză judiciară nr.202537A0052 din 28 februarie 2025, s-a constatat că Murin Maxim atât în momentul comiterii infracțiunii incriminate, precum și la momentul expertizării suferea de maladie psihică cronică endogenă ca: *****, fiind recunoscut ca fiind în stare de iresponsabilitate.

La fel, expertul a stabilit că Murin Maxim suferă de maladie psihică cronică evolutivă, cu riscul de recăderi elevat, fiind recomandată aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical cu regim obișnuit de supraveghere.

În aserțiunea dată Colegiul penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, în raport cu starea psihică descrisă de către expertul judiciar psihiatru în raportul de expertiză judiciară nr.202537A0052 din 28 februarie 2025, precum: la întrebării răspunde cu suspiciuni, redă idei delirante de relație în coraport cu mama, gândire cu alunecări, sare de la o temă la alta, discută pe teme politice pe care le unește cu cele religioase, apoi revine la relațiile cu mama, pe care o mai numește „femeia aceasta", învinuind-o că a furat milioane și le transmite în Ukraina, fură copii, nu face curat, el trebuie să facă curat după ea, circumstanțe care indică asupra unei stării de pericol pentru partea vătămată și societate, iar pentru a exclude această stare de pericol, în mod întemeiat în privința lui Murin Maxim a fost aplicată măsura de constrângere cu caracter medical, internarea în instituția psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Afirmațiile avocatului Igor Ciuru, precum că Murin Maxim nu manifestă un comportament agresiv, fapt ce denotă lipsa temeiurilor de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, Colegiul penal le apreciază ca fiind insignifiante, or, în situația în care Murin Maxim prezinta un pericol pentru partea vătămată și societate, în temeiul prevederilor art. 100 alin. (2) Cod penal, acesta urma a fi internat într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Finalmente, ținând cont de efectul devolutiv al apelului și limitele acestuia, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției primei instanțe în partea soluționării chestiunii privind recuperarea cheltuielilor judiciare, or, în partea respectivă sentința nu a fost contestată cu apel.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea apelului avocatului Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2025 ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Apelul avocatului Igor Ciuru în interesele inculpatului Murin Maxim declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 iulie 2025, privind aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical în privința lui Murin Maxim învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. c) Cod penal, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public şi decizia integrală înmânată/ expediată părților la 26.03.2026.

Președintele ședinței: **Judecător:** **Judecător:**